

Bedrijf in beeld Wijngaardenier Adrie Krielaart

Pionier, amateur en professional.

De wijngaard in Coudriaan met de naam van Tets, staat al meer dan 25 jaar.

In 1985 begon ik met wijnmaken als hobby; diverse vruchtenwijnen maakten al snel plaats voor wijn van druiven. Door een verwaarloosde druif achter mijn huis goed te snoeien veranderde de opbrengst gigantisch en daarmee ging ik aan de slag. Al snel werd mijn fruittuintje volgeplant met druivenplanten, want ja, ik wilde echte wijn maken. In Nederland waren nog maar weinig soorten druiven te vinden. Fred Lorscheijd uit Zuidland had echter de visie dat er in de toekomst nieuwe rassen het in ons land goed zouden redden; hij kreeg gelijk. Er volgden generaties van nieuwe rassen, die ik ook ging proberen. De resultaten waren al 10x beter dan wat ik ooit gemaakt had. In 1992 ging ik beginnen aan een nieuw stuk grond achter

de Timmerfabriek Bos. Dat stuk grond met wel 60 rassen, werd spoedig vergroot en tegenwoordig staan er bijna 1000 stokken. Veel rassen van een 2e generatie druivenplanten staan er nog, maar de nieuwste rassen van de 3e generatie bepalen de helft. Onderwijl liep de ontwikkeling van het wijngaardeniersgilde en daarmee de groei van het aantal wijngaarden parallel.

Toen ik begon was er 4 hectare, nu meer dan 200 hectare. Het gilde van 50 leden groeide naar 400 leden, naast grote regionale gilden als het Brabantse wijngilde.

In de afgelopen jaren is daarmee de kennis ook enorm uitgebreid en telkens stond ik vooraan om de nieuwste technieken uit te proberen. Zowel in behandeling van de plant als in het wijnmaken. Deze ontwikkeling staat niet stil.

Het is een prachtige hobby en ontspanning, naast dat er veel werk in zit. Veel anderen heb ik op weg geholpen zoals domein Oosteind en

andere kleine wijngaardjes in de buurt. Het leuke daarvan is dat je steeds de kennis kunt delen, zodat anderen sneller vooruit kunnen.

Op Chateau du Tets worden vijf wijnen geproduceerd. Een rosé, twee rode en twee witte wijnen. Rode wijn van Rondo en Regent levert een dieprode merlotachtige wijn op. Cabernet druif een mooie bourgogne-achtige wijn. Merzling een frisse Witte Rieslingachtige wijn, Johanner een witte pinot gris achtige wijn.

Begin september is er altijd een open dag, maar u kunt ook met een groep op bezoek komen. Voor meer informatie zie facebookpagina Chateau du Tets of bel 06-30716302

Adrie Krielaart

WAV Een week naar Ghana

Met vier mensen ging de WAV in oktober 2015 naar Suhum in Ghana. Voor één week. Wat kun je veel zien en meebeleven in één week! Onze activiteiten in vogelvucht.

Het was vanaf de aankomst direct al duidelijk dat er allerlei grotere en kleinere verschillen zijn tussen Nederland en Ghana. De eerste avond werden we in Accra gastvrij ontvangen in de kerk met heel veel hapjes, we werden ondergebracht in een huis waar op dat moment geen elektriciteit en stromend water was en de volgende ochtend waren we present bij de kerkdienst van 7.00 uur.

Na de kerkdienst en lunch gingen we naar Suhum, over een mooie asfaltweg door een tropisch landschap en langs allerlei typen interessante bebouwing, links en rechts inhalend en ingehaald wordend. Eenmaal in Suhum gingen we naar een Guesthouse, een van de velen in Suhum. Later bleek dat er maar één toegang was, terwijl de ramen tralies hadden, in geval van brand zou dat desastreus kunnen zijn. Maar, zoals de burgemeester later zei: "Let's pray there will be no fire".

Maandag werden we ontvangen door de chieft

en andere stamoudsten. Het ontvangstritueel wat wij meemaakten was werkelijk indrukwekkend; wij kennen absoluut geen gelijke in Nederland. Dinsdag gingen we uitgebreid op boerderij bezoek, het kernprogramma van onze uitwisseling. Ook op dit terrein zijn de verschillen met Nederland groot, vooral de schaal van de bedrijven is in het oog springend. Maar onmiskenbaar is er ook het platteland rond de boerderijen, met loslopende geiten en kippen. Zo ging onze week verder, met dagelijks nieuwe indrukken, ervaringen en gesprekken. Na een week voelde het al behoorlijk vertrouwd om in Suhum te lopen, maar ook toen nog zagen we steeds weer nieuwe dingen.

Waarom doen wij mee aan de uitwisseling? Wat is het doel?

In eerste instantie ligt de waarde in het alledaagse, dat zo anders is dan bij ons. Het vergroot en verbreed onze ervaring en ons blikveld. We zien het om ons heen en ervaren zelf dat onze Nederlandse gang van zaken in Ghana niet normaal is. Daar hoeven we niet eens over te spreken, het is een ervaring op zich. In tweede instantie ligt de waarde van de uitwisseling natuurlijk ook in het gesprek,

waarbij we gedachten met elkaar delen en elkaar informeren over allerlei onderwerpen. Hierbij ligt het accent vaak op de landbouw: hoe zijn we georganiseerd, hoe doen we dat, waarom doen we het zo, etc. Als we naar de langere termijn kijken dan is het doel van de uitwisseling vooral ook dat we bijdragen aan elkaars ontwikkeling. Dat zeker ook Ghanezen naar Nederland komen.

Ook interesse om op te hoogte te blijven, mee te denken en eventueel een keer mee te gaan naar Ghana? Kom eens naar een WAV bijeenkomst! De eerstvolgende is 15 maart, dan 25 maart en 11 mei. Info: wavsecr@gmail.com

Lulu, Annelies, Frits, Marri

Colofon:

Den Hâneker
Wilgenweg 3
2964 AM Groot Ammers
Tel. 0184 605300
E info@denhaneke.nl
www.denhaneke.nl

Bestuur Den Hâneker:

Cees de Jong, voorzitter.
Coert van Ee, vicevoorzitter.
André van der Ham, penningmeester.
Jan van Oostrum, secretaris.
Alida de Jong.
Ria van Wijngaarden.

Redactie:

Margriet de Jong.

Eindredactie:

Jan van Oostrum.

Nieuwsbrief Den Hâneker

Jaar 2016 nr. 1

Voorwoord: Duurzame energie

Energie is iets wat ik altijd krijg als de maand februari eenmaal aangebroken is.

Het voorjaar lonkt en het lijkt of je een heel jaar voor je hebt om allerlei plannen tot werkelijkheid te laten komen. Ook is het een moment om plannen te maken. En dat laatste is nou net wat we met de vereniging aan het doen zijn. Als bestuur zijn we al geruime tijd ons aan het bezinnen op de toekomst en hoe je een vereniging als de onze doorontwikkelt naar de toekomst. We zitten inmiddels 22 jaar na onze oprichting, dus is dit wel een moment om ons op nieuw uit te vinden. Dat doen we als bestuur, maar ook zeker met de hele vereniging. Bij zo'n zoektocht stel je je natuurlijk de vraag wie je bent en wat je wilt. Als je die vraag stelt, dan vindt het antwoord zich rond termen als maatschappelijk middenveld, streek en innovatie. Als dat is wat ons maakt dan belooft ons dat veel goeds en ik ben ervan overtuigd dat langs die pijlers de meeste energie van ons gebied ontsloten kan worden door samen te innoveren in onze streek tot een hernieuwde Den Hâneker!

Cees de Jong

Contributie

Enkele mensen hebben de contributie van vorig jaar nog niet betaald. We verwachten uw betaling op rekeningnummer NL73 RABO 0358 4435 20 onder vermelding van uw lidnummer en/of postcode/huisnummer.

2016 is het Jaar van de Kievit

Het gaat niet goed met één van de bekendste weidevogels, de kievit. Vanaf halverwege de jaren 90 neemt het aantal kieviten snel af. Waarschijnlijk overleven te weinig jonge kieviten de eerste weken.

Reden voor Vogelbescherming Nederland en Sovon om het Jaar van de Kievit uit te roepen. Daarin doen ze onderzoek naar jonge kieviten en naar de juiste maatregelen om het tij te keren. De kievit is een algemene soort in agrarisch gebied, maar neemt de laatste decennia in snel tempo af. Elk jaar krimpt de broedpopulatie in Nederland met meer dan 5%. Sinds 1990 is de populatie ongeveer gehalveerd. De kievit gaat daarmee de andere weidevogels zoals de grutto en de scholekster achterna. Er zijn sterke aanwijzingen dat jaarlijks te weinig jonge kieviten groot worden. Door intensivering van de landbouw en de daarmee samenhangende verdroging zijn hun overlevingskansen laag. Daar komt bij dat met uitbreiding van het stedelijk gebied het leefgebied van de kievit is gekrompen.

Overlevingskansen

Om te kijken wat de overlevingskansen van jonge kieviten zijn, gaan onderzoekers en vrijwilligers op verschillende plekken in het land vooral jonge kieviten ringen en volgen. Kieviten broeden in zowel grasland als op akkers en daarom kijken de onderzoekers in beide typen gebieden. Daarbij letten ze ook op de effectiviteit van beschermingsmaatregelen en hoeveel eieren er per gebied uitkomen. Met hulp van vrijwilligers hopen ze de kansen van een kuiken nauwkeurig vast te leggen.

Bekende weidevogel

De kievit is een bekende weidevogel die in heel Europa voorkomt. In Nederland broeden volgens de laatste schatting (2011) tussen de 160.000 en 240.000 paren. Van alle provincies herbergen Friesland en Noord-Brabant de meeste kieviten. De soort staat bekend om het vroege broeden. Al in maart kunnen kieviten een nest beginnen

en als gevolg van de warmere voorjaars vindt de eileg steeds eerder plaats.

Samenwerking

In het Jaar van de Kievit slaan verschillende natuurorganisaties de handen ineen. Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland werken samen met het Vogeltrekstation en LandschappenNL. Sovon en het Vogeltrekstation voeren het onderzoek uit, bijgestaan door vrijwilligers.

Bron: Vogelbescherming

Van de redactie:

De eerste nieuwsbrief van 2016. Hierin geven wij vooral informatie over onze activiteiten in 2015. Het volledige jaarverslag is te vinden op onze website. Ook het financiële jaarverslag zal daar vanaf één week voor de jaarvergadering te vinden zijn. De agenda wordt apart meegestuurd. De snertavond was een groot succes door de sfeer en goede opkomst. Hulde en dank aan de familie Baars !!

Uitnodiging Jaarvergadering

Op dinsdag 22 maart hopen wij onze jaarvergadering te houden. Ook dit jaar weer op een bijzondere plaats in de historie van Den Hâneker: De Maria Johanna Hoeve in Noordeloos, Nieuwendijk 20, Noordeloos, tel. 0183-589524. Aanvang 20.00 uur.

JAARVERSLAG van de werkgroep EDUCATIE over het jaar 2015

Begin 2015 namen we afscheid van 2 commissieleden, te weten Martien Booy en Jonette Korevaar. In het digitale archief van de werkgroep zijn de verslagen vanaf 2005 terug te vinden.

Oude mappen moesten er deze keer aan te pas komen om op te zoeken hoe lang Martien en Jonette deel uitmaakten van de werkgroep. Martien zat in de werkgroep vanaf voorjaar 2002 en Jonette vanaf na-jaar 2004. Jarenlang leverden zij dus hun inbreng als het ging om kennis van en ervaring met slootkant-en weidevogelbeheer. Minstens zo belangrijk was hun ervaring met schoolkinderen op hun eigen boeren-erf. Want daar gaat het tenslotte in deze werkgroep om. Kinderen kennis bijbrengen van de natuur door middel van informatie uit de lespakketten én ervaring op laten doen op het boerenbedrijf. We prijzen ons als werkgroep gelukkig dat er 2 nieuwe leden aangetreden zijn, namelijk Lea en Kim Treuren. Ze zijn intussen aardig ingewerkt. Mogelijk hebt u al met hen kennismemaakt op de Fokveedag in Hoornaar. Jonette was min of meer de voorzitter van onze werkgroep. Een nieuwe voor-

zitter stond nog op het verlanglijstje van de werkgroep. Ook daarin is voorzien. Ria van Wijngaarden heeft de taak van Jonette overgenomen. Den Hâneker biedt nu 3 lespakketten aan, 'slootkantbeheer', 'erf-en weidevogels' en speciaal voor de zml-scholen 'Welkom op de boerderij'. In de periode 2014/2015 is door 7 verschillende scholen gereageerd en zijn 27 klassen op excursie gegaan naar boeren-bedrijven. Het lespakket 'Welkom op de boerderij' kan ook gebruikt worden in de onderbouw van de basisscholen. De lespakketten voor slootkantbeheer en erf-en weidevogels moeten worden herzien. De werkgroep krijgt steeds vaker het verzoek van scholen om deel te nemen met leerlingen van groep 6, terwijl de oorspronkelijke lespakketten zijn opgesteld voor groep 7 en 8. Dat vraagt om enige aanpassing. Bovendien wordt tegenwoordig op vrijwel alle scholen gewerkt met digiborden en onze pakketten gaan nog helemaal uit van het schrift en het potlood. We zijn binnen de commissie driftig op zoek naar verbetering. Dat geldt eveneens voor de zoekkaarten. Met dat laatste zijn we al een heel eind op weg. Natuurgetrouwe foto's vervangen de huidige tekeningen en de zoekkaarten zijn veranderd in waaiers. Deze waaiers maken het determineren van

planten gemakkelijker. Bovendien wordt er op een speelse manier kennis overgebracht over de herkomst van namen en worden bestaande anekdotes over planten en dieren toegelicht. Kortom een verrijking voor de leerzame excursies. U merkt wel, het werk van de werkgroep educatie is voorlopig niet ten einde. Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen? Kijk dan op de site van Den Hâneker, bezoek onze stand tijdens de Fokveedag of (voor veehouders met slootkant- en/of weidevogelbeheer) meld u aan als excursiebedrijf. Goede suggesties zijn meer dan welkom op info@denhaneker.nl, het algemene mailadres van Den Hâneker.

De werkgroep "Educatie".

Adopteer een ervogel

Het project 'Adopteer een ervogel' is nu 14 maanden onderweg en heeft al veel resultaat opgeleverd.

Zo zijn er in het voorjaar van 2015 twee erven heringericht: het erf van de familie Duijzer en de van de familie Treure. Deze erven zijn voorzien van nestkasten, fruit-

Roel Wigman

bomen en andere elementen, die de natuur een handje helpen. De herinrichting bij familie Duijzer en Treure is gefinancierd door de werkgroep agrarisch natuurbeheer. Vervolgens is voor de familie Slob en de familie Korteland (Heerlijkheid van Papendrecht) een uitgebreid inrichtingsplan gemaakt, inclusief een 3D overzicht van het erf. Hiermee slaan we een slag in de professionaliteit van het project. De uitvoering van deze plannen is in volle gang. In eerste instantie zou dit bekostigd worden doormiddel van adopties uit de streek. Helaas viel het aantal adopties erg tegen. Gelukkig hebben we giften mogen ontvangen van Kringloopwinkel Sliedrecht, Kringloopwinkel Graafstroom en de Bobshop. Voor 2016 staat nog een aantal herinrichtingen op de planning. Deze locaties zijn al in een eerder stadium verkend. Kortom, er is veel bereikt, maar er is ook nog veel werk te verzetten.

Whennn

Den Hâneker gaat vanaf nu haar activiteitenkalender ook communiceren via Whennn!

Whennn is een digitale agenda die een mooi overzicht laat zien van wat er allemaal te doen is in onze regio. Steeds meer organisaties gebruiken deze handige manier van communiceren. Whennn is gratis en beschikbaar als app voor op je smartphone maar ook als web-versie voor tablet, laptop en pc.

Waarom er gewerkt wordt met deze agenda app?
Zodat we je nog beter kunnen informeren over de activiteiten in onze streek en over onze vereniging. Maak een gratis account aan op www.whennn.nl en blijf op deze manier op de hoogte van alles wat er te doen is!

Jaarverslag 2015 Werkgroep Plattelandstoerisme en Streekproducten

Startavond bij Aquazoo in Leerdam op 31 maart

Na een gastvrije ontvangst door Aquazoo gaf Gert Baars het woord aan Ferry Verheij van Verheij Ontwerpstudio, Noordeloos. Ferry is in november 2014 gestart met de website www.oogopalblasserwaard.nl. Hij vertelde hoe je je website en de social media kunt gebruiken om je naamsbekendheid te vergroten. Daarna vertelde Martijn Muller over de ontwikkeling van de website "Bezoek Gerrit". Hierop worden alle toeristische ondernemers in de Alblasserwaard – Vijfheerenlanden vermeld met een uitgebreid sfeerbeeld + foto's.

Streekparade op 9 mei in Streek-centrum Ooievaarsdorp Liesvelt

Het was een gezellige Streekparade met proeverijen van verschillende streekproducten, demonstraties van o.a. een beeldhouwer, kinderactiviteiten, muziek en een verhalenvertelster. Er kon genoten worden van huisgemaakte taarten, wafels en pannenkoekjes. Verder gaven bedrijven voorlichting over energiebesparing en duurzame energie d.m.v. zonnepanelen en isolatie.

Midzomeravond in Alblasserdam op 18 juni bij Familiebedrijf Verdoorn Gelegenheidskoetsen

Het was een heel gezellige avond inclusief een rondrit langs de molens van Kinderdijk. Het bedrijf houdt zich bezig met het fokken, beleren en verzorgen van de 7 paarden waarmee de ritten gemaakt worden; het bedrijf heeft een wagenmakerij en zij verzorgen rondritten door de Alblasserwaard, maar ook door de rest van het land. De avond werd besloten met een heerlijk buffet tijdens een gezellig samenzijn.

Fokveedag in Hoornaar op 3 oktober

Er kwamen heel veel bezoekers in onze stand voor een "ritje in de Alblasserwaard/ Vijfheerenlanden". Er stonden 2 fietsen op rollerbanken (met dank aan G. IJzerman, Brandwijk) en er werd gemeten wie de meeste kilometers had gefietst tijdens het afspelen van de film. De winnares heeft een mooie mand met streekproducten van Landwinkel Pek ontvangen.

Slotavond in Pannenkoekenboerderij De Ponthoeve, Vianen op 5 november

Na het nuttigen van een heerlijke pannenkoek en koffie met taart werd de avond voortgezet met een presentatie door het bestuur over de toekomst van Den Hâneker. Vervolgens werd tijdens een brainstormsessie door de ondernemers een aantal projecten aangedragen, die de werkgroep het komende jaar verder gaat ontwikkelen.

Projecten

Er is in 2015 hard gewerkt aan de volgende projecten: Project toeristische bewegwijzering en Ontwikkeling van een compleet integraal recreatief routenetwerk, bestaande uit fietsroutes, wandelroutes en vaarroutes. Naar verwachting worden deze projecten in maart/april van 2016 afgerond.

Toeristische gids Polderleven 2016

De VVV heeft de gids voor Zuid-Holland Zuid samengevoegd met onze gids. De gids is uitgebreid met extra pagina's incl. het stuk in het Engels, Duits en Frans. Er zijn 30.000 exemplaren gedrukt.

Jaarverslag agrarisch natuurbeheer 2015

Overgang naar het nieuwe stelsel van agrarisch natuurbeheer.

Met ingang van 1 januari 2016 is er een nieuw stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Kern van dit nieuwe stelsel is dat de uitvoering via collectieven loopt. Afgelopen voorjaar is het collectief Alblasserwaard Vijfheerenlanden opgericht. Op de drukbezochte informatieavond heeft het gebied hiermee kennis kunnen maken. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Soms zijn hele mooie resultaten behaald. Maar het kan nog beter. Het agrarisch natuur- en landschapsbeheer moet duidelijker meerwaarde opleveren voor natuur, landschap én agrarisch ondernemerschap. Dit is nog onvoldoende het geval. Het kan ook efficiënter.

Gebiedsaanvraag

De sleutel tot succes is de collectieve aanpak. In ons gebied is Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden Coöperatieve U.A. opgericht, bestaande uit agrarische natuur- en landschapsvereniging Den Hâneker en Stichting SNL Benschop, die al jaren nauw met elkaar samenwerken. De agrarisch natuur- en landschapsbeheerders in ons gebied zijn straks lid van dit collectief. Als collectief bepalen we zelf -onder meer door gebiedskennis beter te benutten- wat het meest kansrijk is in ons gebied. Dit bundelen we tot één gebiedsaanvraag voor de provincie, waarin we aangeven hoe we het juiste beheer op de juiste plek willen uitvoeren. Afgelopen voorjaar is in het gebied geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn om de komende jaren het agrarisch natuur – en landschapsbeheer verder te verbeteren. Aan de hand van deze inventarisatie is de gebiedsaanvraag opgesteld die is ingediend bij respectievelijk de provincie Zuid-Holland en de provincie Utrecht. Nadat de beschikkingen van de provincies waren afgegeven is in november en december het beheer doorgesproken met de deelnemers: vanaf 1 januari 2016 gaat het nieuwe agrarische natuurbeheer eindelijk van start!!

Binnenkort ontvangt u van ons een uitnodiging voor de startavond 2016. Wij zouden het leuk vinden om u daar (weer) te ontmoeten om van gedachten te wisselen over alle nieuwe ontwikkelingen en ideeën.

Cursus Ambassadeurs van het Landschap door IVN

Ook in 2015 heeft een aantal leden van Den Hâneker deze zeer inspirerende cursus gevolgd.

Tenslotte staan we samen sterk!

Werkgroep Plattelandstoerisme

Weidevogelbeheer

Het weidevogelseizoen van 2015 was in vergelijking met voorgaande jaren een matig jaar. De aanwezigheid van de vele muizen in 2014 heeft er kennelijk voor gezorgd dat het aantal predatoren zich flink heeft uitgebreid. Voor deze predatoren waren de jonge kuikens van de weidevogels kennelijk een delicatessen. Het belang om naast het beschermen van nesten tijdens de broedfase ook de kuikens te beschermen blijkt maar weer eens. Het inzetten van het juiste beheer tijdens deze cruciale fase is topsport en vraagt veel inzet van de betrokken deelnemers en hun vrijwilligers.

Werkgroep

De werkgroep agrarisch natuurbeheer houdt zich bezig met tal van zaken rondom het agrarisch natuurbeheer. De overgang naar het nieuwe stelsel krijgt de nodige aandacht. Ook worden binnen de werkgroep nieuwe ideeën voor innovatie ontwikkeld. Zo zijn er contacten gelegd met de Technische Universiteit Twente over de inzet van drones bij het weidevogelbeheer. In samenwerking met het CLM is in opdracht van de provincie een draagvlakonderzoek uitgevoerd naar de instelling van de zogenaamde ganzenrustgebieden. Het is nog niet bekend hoe de provincie hier verder mee om zal gaan. Diverse beleidsmatige zaken komen ook regelmatig terug op de agenda van de werkgroep, denk hierbij bijvoorbeeld aan Natura 2000, het beheer van de Lekuiterwaarden, het beheer van de Provinciale Recreatiegebieden. De werkgroep onderhoudt ook contacten met andere organisaties en overheden, zo zijn er contacten met de provincies Zuid-Holland, Utrecht, Waterschap Rivierenland, Veelzijdig Boerenland, gemeenten, Natuur en Vogelwacht.

Karel Rietveld